

Обґрунтування принципів ведення податкового обліку

Найденко О. Є., Харківський національний економічний університет

Здійснюючи облікову політику підприємство має виважено підходити до організації всіх видів обліку. Раціональний та правильний підхід до ведення податкового обліку на підприємстві – одна із головних умов правильного визначення податкових зобов'язань на підприємстві. В роботах багатьох вчених досліджуються особливості становлення та розвитку податкового обліку, методи його ведення. Але при цьому не вирішеною залишається проблема визначення принципів, на яких має будуватися система податкового обліку на підприємстві.

На думку автора, організація податкового обліку на підприємстві має будуватися на наступних принципах.

1. Принцип систематичності. Реалізується шляхом постійного відображення операцій, які здійснює підприємство, шляхом складання первинних документів, податкових реєстрів та податкової звітності. Цей процес має здійснюватись безперервно, щоб підприємство не допускало помилок в цих документах та вірно розраховувало свої податкові зобов'язання.

2. Принцип хронологічності. Прикладом його реалізації є необхідність відображення операцій підприємства в податкових реєстрах (реєстр отриманих та виданих податкових накладних, книга обліку доходів та витрат) в тій послідовності, в якій вони були здійснені.

3. Принцип законності. Здійснюючі податковий облік, підприємство має дотримуватись встановлених норм законодавчих актів, користуватися своїми правами та виконувати свої обов'язки.

4. Принцип точності та достовірності. Інформація, яка відображається у первинних документах, податкових реєстрах та податковій звітності має носити точний та достовірний характер. Податкова документація має бути складена за правилами встановленими Державною податковою адміністрацією України.

5. Принцип своєчасності. Визначення суми податкових зобов'язань платника податків здійснюється шляхом складання податкової звітності. Платники податків мають надавати податкову звітність в установлені цим законом терміни.

6. Принцип гнучкості. З урахуванням того, що зміни у податковому законодавстві відбуваються постійно система податкового обліку на підприємстві має бути до них готовою та носити гнучкий характер, щоб без додаткових витрат пристосуватися до змін, передбачених законодавством. Прикладом цього може бути адаптація підприємств до зміни умов оподаткування.

7. Принцип конфіденційності та гласності. Дані, отримані в процесі податкового обліку, систематизуються у податковій звітності, що надається до податкових органів, які будуть її перевіряти. Але, при цьому, інформація наведена у податковій звітності не повинна тиражуватися та передаватися до інших платників податків (наприклад, конкурентів).

8. Принцип альтернативності. Існування спрощеної системи оподаткування дає змогу обирати систему оподаткування суб'єктам малого підприємництва. Наприклад, якщо юридична особа-платник єдиного податку обирає 10-відсоткову ставку цього податку, то він позбавляється обов'язку ведення податкового обліку з податку на додану вартість.

9. Принцип відповідальності. Невірне здійснення податкового обліку може призвести до ухилення від сплати податків, за яке передбачена кримінальна відповідальність.

Таким чином, ведення податкового обліку має базуватися на принципах, які мають бути закріплені на законодавчому рівні. Дотримання встановлених принципів дозволить підприємствам раціонального організувати систему податкового обліку та зменшити витрати на цей процес.